

В Україні запроваджують європейські вимоги до безпеки мотошоломів: що зміниться з 27 вересня

дата публікації: 2026.09.25

22 вересня в Українському кризовому медіа-центрі відбулася пресконференція, присвячена новим вимогам до безпеки мотошоломів. Із 27 вересня 2026 року в Україні набуває чинності постанова Кабінету Міністрів №389, якою до Технічного регламенту включено вимоги Регламенту ООН №22.06 (ECE 22.06) щодо безпеки мотошоломів. Відтоді на ринок можна буде вводити в обіг нові мотошоломи, які відповідають встановленим вимогам безпеки.

Проблема залишається масштабною. У 2025 році в ДТП з участю мотоциклів і мопедів загинули 438 людей. За останні п'ять років рівень смертності в таких ДТП у розрахунку на мільйон населення майже подвоївся — з 7,7 до 14 випадків. За перше півріччя 2026 року в таких аваріях загинули 147 людей, ще 2 172 отримали травми.

Від обов'язку носити шолом — до вимог до його безпеки

Кількість мототранспорту на дорогах стрімко збільшується. За опитуванням КМІС, в 2025 р. цим видом транспорту користувався кожен восьмий українець. Раніше українські правила зобов'язували водіїв і пасажирів мотоциклів та мопедів користуватися шоломами, але не визначали жодних вимог до їхніх захисних властивостей. Формально вимогу міг виконувати як сертифікований шолом, так і виріб без стандарту якості, який не забезпечував належного захисту.

Регламент ЕСЕ 22.06 — це міжнародно визнаний стандарт безпеки мотошоломів, один із найбільш поширених у світі, який застосовується в 45 державах, зокрема, у більшості країн Європейського Союзу. Він встановлює сучасні та суворі вимоги до захисних властивостей шоломів і передбачає широкий комплекс перевірок, зокрема, з урахуванням різних типів ударів.

За даними опитування 2025 р, понад 65% українських водіїв і пасажирів мотоциклів та мопедів користуються шоломами. Водночас лише 32% зазначають, що мають сертифікований шолом.

*“Безпечний і якісний шолом – один із найефективніших засобів захисту мотоциклістів. За даними ВООЗ, його правильне використання може більш ніж у шість разів зменшити ризик смерті внаслідок ДТП, а також до 74% – зменшити ризик травм головного мозку. Тому набуття чинності в Україні вимог Регламенту ООН №22.06 – міжнародного стандарту безпеки для мотошоломів – є важливим кроком, що відповідає рекомендаціям ВООЗ. Наступний важливий етап – його ефективне впровадження, а саме: доступність сертифікованих шоломів, поінформованість споживачів, належний ринковий нагляд і дотримання встановлених вимог”, — зазначила **Ольга Аліменко**, технічна спеціалістка, Бюро ВООЗ в Україні.*

Що перевірятимуть на ринку

Державний ринковий нагляд за відповідністю продукції встановленим вимогам здійснює Укртрансбезпека. Перевірятимуть, зокрема, документи про відповідність мотошоломів Регламенту безпеки ЕСЕ 22.06 і належне маркування продукції. На шоломі має бути маркування відповідно до Правил ООН №22: літера «Е» у колі, номер країни, яка надала затвердження, та номер затвердження. Перелік уповноважених органів, які мають право видавати сертифікати типу та відповідності мотошоломів, оприлюднений на сайті Міністерства розвитку громад та територій України.

До кінця 2026 року триватиме період адаптації до нових вимог. Із 2027 року Укртрансбезпека планує здійснювати ринковий нагляд за відповідністю мотошоломів новим вимогам у повному обсязі. Після включення мотошоломів до секторального плану контролю продукції їх відповідність Технічному регламенту перевірятимуть також митні органи під час ввезення в Україну.

*«Зараз найважливіше поінформувати представників бізнесу про нові вимоги, щоб вони привели продукцію, документи і маркування у відповідність до оновленого Технічного регламенту. Якщо під час ринкового нагляду буде виявлено невідповідність, суб'єкту господарювання нададуть строк для її усунення. Якщо вимоги за цей строк не будуть виконані, застосовуватимуться передбачені законом заходи та санкції», — наголосив **Дмитро Городинський**, начальник Управління державного ринкового нагляду Укртрансбезпеки.*

Водночас шоломи, які були законно введені в обіг до 27 вересня 2026 р, не будуть забороняти або обмежувати в продажі через їх невідповідність новому Технічному регламенту.

Що має зробити споживач

Користувачам мототранспорту варто вже зараз перевірити, чи відповідає їхній шолом встановленим вимогам безпеки, і за потреби замінити його на сертифікований ЕСЕ 22.06. Під час вибору шолома варто перевіряти не лише його зовнішній вигляд, а й наявність необхідного маркування.

Важливо також правильно підібрати розмір і надійно застібати шолом.

*“Ми в Мотохелпі від першої особи бачимо наслідки мотоаварій і всебічно підтримуємо запровадження стандарту. Характер і тяжкість травм голови залежать не лише від самого удару, а й від того, наскільки шолом здатен захистити людину в момент зіткнення. Аналіз ринку і точок продажу показує, що вища ціна шолому не гарантує захист, тому ми підтримуємо ринковий нагляд і обмеження на ввіз несертифікованих шоломів. Надзвичайно важливо також інформувати користувачів двоколісного транспорту про справжні критерії безпеки», — зазначила волонтерка ГО «Мотохелп» **Олександра Глотова**.*

Наступний крок — зміни до Правил дорожнього руху

Мета нових вимог — передусім зменшити кількість смертей і тяжких травм серед користувачів мототранспорту, а також зменшення пов’язаних з ними економічних втрат для держави та родин.

Орієнтиром має бути максимальне використання сертифікованих шоломів усіма водіями та пасажирками. Для цього вимоги до безпеки шоломів мають бути закріплені й у Правилах дорожнього руху та підкріплені відповідальністю за їх недотримання. Це дозволить узгодити вимоги до продукції з правилами її використання водіями та пасажирками.

«Запровадження обов’язкової сертифікації мотошоломів в Україні — це важливий крок до

нашої спільної мети — зниження смертності на дорогах, що відповідає підходу Vision Zero. Департамент патрульної поліції також проводить заходи з профілактики порушень, і цього року вони, зокрема, були акцентовані на використанні засобів пасивної безпеки, у тому числі мотошоломів. Водночас важливо посилювати інформаційну роботу: патрульна поліція вже стикається з наслідками ДТП, тоді як своєчасне інформування про важливість використання сертифікованих шоломів може допомогти попередити багато трагедій», - зазначив представник Департаменту патрульної поліції України, майор поліції **Дмитро Андрієнко**.

Досвід Польщі показує, що за чітких вимог і контролю сертифіковані шоломи використовують майже 100% користувачів мототранспорту. У 2023 році смертність серед мотоциклістів становила там 5,3 випадка на мільйон населення, а серед водіїв мопедів — 1 випадок.

«Ми прагнемо, щоб кожен водій і пасажир мототранспорту користувався сертифікованим шоломом, який справді захищає. Для цього наступним кроком мають стати зміни до Правил дорожнього руху, які передбачатимуть використання лише тих мотошоломів, що відповідають встановленим вимогам безпеки. Не менш важливе системне інформування людей про те, чому варто обрати сертифікований шолом і як правильно ним користуватися», — зазначила голова правління ГО «Життя» та експертка з безпеки дорожнього руху **Оксана Левицька**.

Учасники події наголосили, що захист вразливих учасників дорожнього руху потребує комплексного підходу: безпечної дорожньої інфраструктури і транспортних засобів, відповідальної поведінки учасників руху, належної допомоги після ДТП та ефективного управління безпекою дорожнього руху. Для цього необхідна співпраця державних органів, сектору охорони здоров'я, громадянського суспільства та самої мотоспільноти.

ГО «Життя»

Джерело: